

23
TERM OF
OFFICE

25
Oliver Röpke
EØSU's formand

STAND UP FOR DEMOCRACY SPEAK UP FOR EUROPE

MANIFESTET FOR 2023/2025

**Det Europæiske Økonomiske
og Sociale Udvalg**

Indholdsfortegnelse

AT KÆMPE FOR DEMOKRATIET / EU	4
Borgernærhed	4
Sikre, at valget til Europa-Parlamentet bliver en succes	5
Fremme demokratiske værdier og retsstatsprincippet	5
AT KÆMPE FOR DEMOKRATIET / tredje lande	6
En civilsamlingsbro til demokrati og velstand	6
Støtte til EU's "bløde diplomati" for stærke og modstandsdygtige civilsamfund	6
TALE EUROPAS SAG En mere repræsentativ stemme	7
Et forum for en ny generation	7
Et mere jævnbyrdigt forum	8
TALE EUROPAS SAG En stærk og meningsfuld stemme	9
En institution, der kan høres udadtil	9
En evidensbaseret og fremadskuende institution	10
EØSU'S FORMAND OLIVER RÖPKE	
Fremme af EU's sociale dagsorden og sikring af bæredygtig konkurrenceevne i det 21. århundrede	11
Fremme af EU's sociale dagsorden	11
Sikring af bæredygtig konkurrenceevne i det 21. århundrede	12
UDVALGTE POLITISKE PRIORITETER BASERET PÅ INPUT FRA SEKRETARIATET	13
Fremskyndelse af gennemførelsen af verdensmålene for bæredygtig udvikling	13
Unge engagement i klima og bæredygtighed	13
Cirkulær økonomi	13
En grøn omstilling for den europæiske industri	14
En omfattende indsats for digitalisering af den europæiske industri	14
Styrkelse af den globale konkurrenceevne og den åbne strategiske autonomi for EU's industri	14
Reformer til at sikre en modstandsdygtig økonomi i EU	15
Fuldførelse af kapitalmarkedsunionen og bankunionen	15
En flerårig finansiel ramme egnet til at håndtere fremtidens udfordringer og med en stærk samhørighedspolitik	15
Økonomisk og social genopretning efter pandemiens konsekvenser og Ruslands angrebskrig mod Ukraine samt de deraf følgende stigende energipriser og leveomkostninger	16
Grundlæggende rettigheder og retsstatsprincippet	16
Migration	16
Et sikkert og stabilt naboskab	17
Samarbejde med partnere om lige og retfærdige samfund med respekt for menneskerettighederne	17
Fremme af bæredygtig handel til gavn for alle	18
Undersøgelser og politikevalueringer: hvordan EØSU's rådgivende arbejde kan gøres mere evidensbaseret	18
Styrkelse af konkurrenceevnen i europæisk industri og støtte til en hurtig omstilling til klimaneutralitet	19
Støtte til alle former for iværksætteri: SMV'er og socialøkonomiske virksomheder	19
Styrkelse af forbrugernes stilling i forbindelse med den grønne og den digitale omstilling	20
Efter energikrisen: opnåelse af bæredygtig, retfærdig og strategisk energisikkerhed	20
Boligpolitikens bidrag til økonomisk, social og territorial samhørighed	20
Grønnere transport: hensyn til brugernes, borgernes og civilsamlingsorganisationernes behov	21

Frihed, demokrati, menneskerettigheder og retsstatsprincippet er blandt de grundlæggende værdier, som Den Europæiske Union bygger på. De er nedfældet i EU-traktaterne og er selve kernen i EU's identitet.

Disse værdier er imidlertid kommet under stort pres i de senere år. Europa har oplevet hidtil usete kriser, som har forstærket de sociale og økonomiske uligheder og sat spørgsmålstegn ved EU-borgernes tillid til demokratiske institutioner. Vores europæiske værdier må ikke tages for givet.

I disse vanskelige tider er civilsamfundets støtte til at samle de europæiske borgeres stemme afgørende for at opbygge en demokratisk modstandsdygtighed og forme Europas fremtid. Samtidig har civilsamfundet selv brug for større beskyttelse. Civilsamfundets spillerum indskrænkes i stigende grad, hvilket begrænser civilsamfundsorganisationernes evne til at udføre lovligt arbejde i EU og resten af verden.

I løbet af den næste mandatperiode vil vi i Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) yderligere styrke vores unikke position som brobygger mellem borgere, civilsamfundet og EU-institutionerne og fungere som en ægte platform for ærlig og inklusiv debat.

Vi vil sørge for, at dørene i vores hus slås op for en faktabaseret og meningsfuld demokratisk dialog, der inddrager en bred vifte af samfundsmæssige, økonomiske, politiske, kulturelle og institutionelle aktører. I vores beslutningstagning vil vi stræbe efter velinformerede kompromiser, der vil styrke vores udvalgs position og yde et meningsfuldt bidrag til EU's politikker.

Vi vil således i et samspil med vores institutionelle partnere og civilsamfundspartnere yde et vigtigt bidrag til et mere modstandsdygtigt, mere inkluderende og mere demokratisk EU, der kan inspirere vores nære og fjerne naboer.

Samtidig med at udvalget fokuserer på disse nye prioriteter, vil vi fortsat **sætte alle sejl til for at sikre samfundsmæssig, økonomisk og miljømæssig fremgang for alle europæiske borgere** ved konsekvent at bidrage til Kommissionens arbejdsprogram og effektivt samarbejde med Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union.

Som nyvalgt formand ønsker jeg at fokusere på følgende søjler:

- **At kæmpe for demokratiet i EU** ved at fremme grundlæggende værdier og retsstatsprincippet, bringe borgerne tættere på vores udvalg ved at støtte repræsentativt og direkte demokrati og sikre EØSU's bidrag til en vellykket gennemførelse af valget til Europa-Parlamentet i 2024.
- **At kæmpe for demokratiet i tredjelande** ved at bygge en egentlig civilsamfundsbro til demokrati og velstand for vores naboer og partnere og støtte stærke og modstandsdygtige civilsamfund i EU.
- **Tale Europas sag ved at gøre vores udvalg mere repræsentativt** og inddrage unge generationer og underrepræsenterede medlemmer af vores samfund i vores arbejde.
- **Tale Europas sag** ved at styrke kvaliteten af vores opsøgende og vores fremadrettede arbejde, navnlig med fokus på fremsyn og anbefalingerne fra konferencen om Europas fremtid, for at sikre, at EØSU fortsat har en stærk og betydningsfuld stemme i vores europæiske demokrati.

AT KÆMPE FOR DEMOKRATIET I EU

Borgernærhed

Siden vores udvalg så dagens lys i 1957, har det været en grundpille i deltagelsesdemokratiet og udgjort en platform, hvor borgere og interessenter kan komme til orde i EU's beslutningsproces. På konferencen om Europas fremtid drøftede man i vid udstrækning begreberne deltagelsesbaseret demokrati og samtaledemokrati, og borgerne gav udtryk for et ønske om at få strukturel indflydelse på EU's årlige arbejdsprogram og politiske prioriteter, og at EØSU kunne spille en afgørende rolle i denne henseende.

Civilsamfundets rolle med hensyn til at bevare et velfungerende demokrati er helt afgørende. Deltagelsesdemokrati er ikke kun et supplement til det repræsentative demokrati; det udgør et grundlæggende element.

Som nyvalgt formand for EØSU vil jeg:

- Oprette **deltagelsesbaserede EØSU-borgerpaneler forud for valget til Europa Parlamentet i 2024** som input til en tværgående resolution fra alle EØSU's sektioner med EØSU's vigtigste krav til det nye Europa-Parlament og den nye Kommission ("EØSU's valgmanifest for 2024").
- Skabe forudsætninger for, at **deltagelsesbaserede borgerpaneler systematisk indgår i EØSU's daglige arbejde** efter det næste valg til Europa-Parlamentet i 2024.
- Genoptage EØSU's aktive deltagelse i europæiske **borgerinitiativer** som et vellykket instrument til inddragelse af borgerne i EU's beslutningsproces og give dem et demokratisk frirum til at påvirke EU-lovgivningen.

Deltagelsesdemokratiet understøtter det repræsentative demokrati (Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter) og direkte demokrati (det europæiske borgerinitiativ). I løbet af min mandatperiode vil jeg gøre, hvad jeg kan for at styrke udvalgets position som en virkelig åben og fremtidsorienteret platform.

Sikre, at valget til Europa-Parlamentet bliver en succes

Det nye EØSU-mandat vil bane vejen for en af hjørnestenene i de europæiske demokrati: valget til Europa-Parlamentet. Valget vil markere et afgørende demokratisk øjeblik, hvor store europæiske spørgsmål står højt på dagsordenen, såsom den europæiske grønne pagt, den stigende ekstremisme og populisme, retsstatsprincippet, fremtiden for økonomisk styring på baggrund af voksende uligheder og de udfordringer, der skyldes geopolitiske usikkerheder.

Uden de rette forholdsregler og tiltag kan valget risikere at blive grobund for spredning af misinformation, propaganda og cyberangreb, der vil forsøge at påvirke borgernes stemmer og destabilisere vores demokratiske processer. Der er mange organisatoriske udfordringer forbundet med bekæmpelse af desinformation, og adskillige aktører, herunder civilsamfundet er involveret. Konklusionerne fra konferencen om Europas fremtid, hvor borgere udarbejdede anbefalinger, giver også EØSU en legitim og aktiv rolle som central partner i tiden op til dette valg.

Som nyvalgt formand for EØSU vil jeg:

- *Sørge for en solid deltagelse fra vores udvalgs side sammen med civilsamfundet i interinstitutionelle aktiviteter og kampagner for at øge valgdeltagelsen forud for valget til Europa-Parlamentet i 2024.*
- *Støtte civilsamfundsorganisationerne i deres kamp for at forsvare demokratiet, bekæmpe desinformation og fordækt udenlandsk indflydelse ved at støtte og iværksætte initiativer til at gennemføre Kommissionens pakke om forsvar af demokrati forud for valget til Europa-Parlamentet.*
- *Støtte Kommissionen op i dens tilsyn med meget store onlineplatforme for at afbøde systemiske risici i de demokratiske processer og under valget.*

Fremme demokratiske værdier og retsstatsprincippet

Repræsentanter for civilsamfundet på nationalt plan efterlyser solide tiltag fra EU's side vedrørende grundlæggende værdier og retsstatsprincippet. De ønsker, at EU støtter civilsamfundet i dets rolle som demokratisk vagthund, og opfordrer myndighederne til at handle for at fastlægge kvalitetsmæssigt bedre rammebetingelser for civilsamfundet og forholde sig til finansiering, ytringsfrihed, mediefrihed, misbrug af retssager mod journalister og rettighedsforkæmpere og ikkeforskelsbehandling.

I løbet af den nye mandatperiode vil jeg konsekvent arbejde for at fremme demokrati, grundlæggende rettigheder og retsstatsprincippet som vejledende principper for alle aktiviteter. Dette vedrører udvalgets arbejde, vores samspil med EU-institutionerne og civilsamfundet, vores internationale forbindelser, men også alle vores politiske initiativer, arrangementer og publikationer. Indskrænkningen af civilsamfundets råderum er ensbetydende med en indskrænkning af demokratiet, og det må vi ikke lade ske.

Som nyvalgt formand for EØSU vil jeg:

- *Støtte et fornyet og stærkt mandat til vores "EØSU's Gruppe om Grundlæggende Rettigheder og Retsstatsprincippet" med henblik på at øge offentlighedens bevidsthed om gruppens vigtige arbejde og styrke civilsamfundets rolle som vagthund.*
- *Fremme et "EØSU-sundhedstjek for civilsamfundet" for aktivt at overvåge den udvikling, der påvirker civilsamfundet i EU's medlemsstater og kandidatlande.*

AT KÆMPE FOR DEMOKRATIET I tredjelande

En civilsamfundsbro til demokrati og velstand

Den Europæiske Unions fremtid er tæt forbundet med stabiliteten og velstanden for vores naboer i Det Østlige Partnerskab og på Vestbalkan. Vi vil derfor fortsat arbejde for fremme af fred, stabilitet og integration for dem.

På grund af det vedvarende pres fra Rusland på Ukraine, Moldova, Georgien og andre lande vil jeg styrke vores partnerskaber og arbejde for et større netværk mellem vores civilsamfund, som er selve hjertekulen i et demokrati.

Ved at fungere som en reel civilsamfundsbro for disse lande vil EØSU støtte og sætte dem i stand til at kæmpe for frihed, demokrati og tættere integration. Vi vil yde dem den nødvendige støtte inden for rammerne af udvidelsesprocessen for at sikre, at de opgraderer deres socioøkonomiske og demokratiske systemer for at nå EU's standarder baseret på det indre marked, den grønne pagt og den europæiske søjle for sociale rettigheder.

Som nyvalgt formand for EØSU vil jeg:

- **Personligt fremme kontakter på højt plan med kandidatlande** såsom partnerne på Vestbalkan, Ukraine og Moldova inden for rammerne af udvidelsesprocessen og fremme arbejdet i vores fælles civilsamfundsplatforme.
- **For første gang inddrage repræsentanter for civilsamfundet fra EU-tiltrædelseslandene i udvalgets daglige rådgivende arbejde** ved at udnævne æresmedlemmer i udvidelseslandene, navnlig i udarbejdelsen af vigtige udtalelser.

Støtte til EU's "bløde diplomati" for stærke og modstandsdygtige civilsamfund

Rundt omkring i verden finder en global kamp sted om værdier og narrativer, hvor forskellige lande og regioner kæmpes om indflydelse. Det er afgørende for EU at fremme og værne om de værdier, der er nedfældet i EU-traktaterne, både inden for men også uden for EU. EØSU vil benytte sig af sit netværk af civilsamfundskontakter for at styrke sit værdibaserede diplomati, der dækker områder som klimaændringer, kultur, samfundsmæssige og økonomiske anliggender på en global scene.

Som nyvalgt formand for EØSU vil jeg:

- **Personligt fremme samarbejdet med internationale organisationer på højeste niveau** (dvs. De Forenede Nationer, Den Internationale Arbejdsorganisation, Verdenshandelsorganisationen).
- **Fremme de værdier, der udgør grundlaget for EU gennem blødmagt** (kultur, energi og klima, blåt diplomati) ved at bidrage til en kortlægning af eksisterende tiltag og initiativer, styrke dialogen og samarbejdet med civilsamfundsorganisationer i tredjelande på disse områder og arbejde på specifikke udtalelser.

TALE EUROPAS SAG

En mere repræsentativ stemme

EØSU udgør et forum, hvor borgere og interessenter kan give udtryk for deres synspunkter i EU's beslutningsproces. I løbet af den kommende mandatperiode vil jeg bygge videre på vores resultater og bestrebe mig på at udvide EØSU's repræsentativitet ved at udvide vores interessentgrundlag og give nye aktører mulighed for at bidrage til EU's politikker.

Et forum for en ny generation

Nutidens beslutninger træffes for at opbygge en stærk og retfærdig fremtid for de kommende generationer. I den forbindelse er det altafgørende, at unge får lejlighed til at give deres mening til kende om de beslutninger, der vil påvirke dem nu og i fremtiden. De skal have en platform stillet til rådighed, hvor de kan give udtryk for deres bekymringer og behov.

Derfor vil jeg i løbet af min mandatperiode inddrage de unge mere aktivt i politikudformningen på en måde, der passer dem bedre, ledsaget af en grundig overvågning og evaluering af EØSU's forslag med hensyn til deres indvirkning på unge menneskers liv.

Som nyvalgt formand for EØSU vil jeg:

- **Oprette en "EØSU-ad-hoc-gruppe for unge" om unges engagement** med det klare mandat at fortsætte det arbejde, som blev indledt af koordinationsgruppen for det europæiske ungdomsår.
- **Anvende EØSU's webside "Youth engagement at the EESC"** som et redskab til at vise og fremme konkrete tiltag og aktiviteter, der organiseres af EØSU og dets medlemmer.
- **Straks påbegynde gennemførelsen af EU's ungdomstest i EØSU's udtalelser** i tæt samarbejde med sektionerne og CCMI for at sikre, at EØSU's udtalelser afspejler de unges synspunkter på samtlige politikområder.
- **Udvide "EØSU's ungdomsdelegeredes" rolle** i EØSU's daglige arbejde, som fremgik af deres vellykkede deltagelse i EØSU's delegation til FN's klimakonference.
- **Styrke EØSU's ungdomsaktiviteter** under det etablerede EØSU's motto: "Dit Europa, din mening! (YEYS)", navnlig i perioden op til valget til Europa-Parlamentet i 2024.
- **Oprette et råd for ungdomsrådgivere for formanden**, som vil fremsætte pragmatiske og resultatorienterede anbefalinger med forskellige perspektiver fra unge aktivister og fremsætte specifikke forslag med særlig vægt på klimæændringer.

Et mere jævnbyrdigt forum

At kæmpe for demokratiet, retsstatsprincippet og de grundlæggende værdier begynder inden for egne fire vægge. Derfor vil EØSU gøre endnu mere ud af sine interne reformer for at sikre større gennemsigtighed, integritet og retfærdighed.

EØSU er stærkt imod enhver form for forskelsbehandling, herunder kønsdiskrimination. Ligestilling mellem kønnene er forankret i de værdier, som EU bygger på, og bør fremmes holistisk og horisontalt på alle niveauer.

Ligestilling mellem kønnene er en forudsætning for at opnå et mere retfærdigt og stærkere Europa. Udvalget har også her en rolle at spille, som starter med det eksempel, vi udgør som forsamling, og gennem de beslutninger, vi træffer. Derfor har vi brug for et stærkt og klart engagement i at forbedre ligestillingen mellem kønnene i vores udvalg.

Under min mandatperiode vil jeg løbende fremme en livslang ligestillingskultur med skræddersyede foranstaltninger for hver fase af livscyklussen i alle udvalgets aktiviteter. Kønsaspektet skal ikke blot integreres i alle EØSU's politikområder, men man bør internt på det kraftigste bane vejen for kvindelig ledelse.

Som nyvalgt formand for EØSU vil jeg:

- **Styrke ligestillingsgruppens mandat** for at sikre gennemførelse, overvågning af fremskridt og om nødvendigt foreslå tilpasningsforanstaltninger for at sikre, at målene nås.
- **Følge op på arbejdet i ligestillingsgruppens undersøgelse om "inklusion, arbejdsfordeling og trivsel blandt medlemmerne"**, og hvor det er relevant, foreslå foranstaltninger, der vil forbedre kønsbalancen i EØSU.
- **Etablere et strategisk samarbejde med Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet** om fremme af ligestilling mellem mænd og kvinder i alle relevante EU politikker.
- **Arrangere rundbordsdiskussioner for at integrere ligestilling mellem kønnene i alle EØSU's politiske arbejdsopgaver og aktiviteter.**
- **Foreslå strukturelle løsninger for at øge andelen af kvinder i alle udvalgets instanser** og nøje overvåge fremskridtene gennem regelmæssige rapporter.
- **Øge gennemsigtigheden i EØSU's arbejde**, sikre strukturel inddragelse i EU's åbenhedsregister og støtte EU's etiske organ.

TALE EUROPAS SAG

En stærk og meningsfuld stemme

En institution, der kan høres udadtil

Med inddragelsen af en bred vifte af interessenter vil EØSU styrke sin rolle som rådgivende organ for EU's institutioner og som en mere repræsentativ kanal for interessenter og borgere. I den forbindelse er det vigtigt at formidle EØSU's arbejde og prioriteter til den omgivende verden på en klar måde. En grundig institutionel reform skal give EØSU en stærkere stemme, der når bedre ud. Jeg vil i løbet af denne mandatperiode støtte en ny tilgang til udvalgets arbejde for at gøre det muligt at nå ud til EU's institutioner og interessenter på en konsekvent måde: Vi vil levere klarere budskaber gennem et opdateret format for vores udtalelser, hvor de vigtigste konklusioner og anbefalinger kan udpeges direkte.

Som nyvalgt formand for EØSU vil jeg:

- *Fremme en overbevisende og effektiv tilstedeværelse på de sociale medier og sørge for en **stor opdatering af EØSU's website** for bedre at promovere vores aktiviteter, arrangementer og dokumenter.*
- ***Sikre aktiv fremme af og forbedret opfølgning på EØSU's anbefalinger** til institutioner og interessenter gennem et stærkt samarbejde på alle niveauer.*
- ***Gennemføre det nye format for udtalelser** for at gøre det muligt klart at identificere civilsamfundets anbefalinger.*
- ***Lancere IT-værktøjet NaviGate til offentliggørelse af EØSU's arbejde** og dets udtalelser på de forskellige stadier for alle interessenter.*

En evidensbaseret og fremadskuende institution

Som repræsentants for Europas organiserede civilsamfund er EØSU det bedste sted at rejse og foregribe borgernes bekymringer, problemer og udfordringer. Det er derfor nødvendigt med en evidensbaseret og fremadskuende tilgang til udvalgets arbejde for at bidrage bedst muligt til EU-institutionernes politiske dagsorden. EØSU kan således spille en vigtig rolle som horisontafsøger for vores tids forskellige omstillingsprocesser.

For at tilpasse os til de skiftende tider er vi nødt til bedst muligt at udnytte EØSU's høringsfunktion, som er fastlagt i traktaten, ved proaktivt at afdække og fortolke megatendenser, finde huller i lovgivningen og udarbejde forslag til omfattende handlingsplaner og systematisk indarbejde fremsynsdimensionen i vores drøftelser. Udvikling af et fremadrettet perspektiv for EØSU's arbejde vil også give udvalget mulighed for at placere sig bedre i beslutningsprocessen og foreslå nye prioriteter for den kommende Kommission.

Som nyvalgt formand for EØSU vil jeg:

- **Styrke EØSU's forbindelser med tænketanke** ved at inddrage dem i forberedelsen af udvalgte udtalelser.
- **Revidere fremgangsmåden for udtalelser og benytte sonderende udtalelser og initiativudtalelser** til at identificere de langsigtede udfordringer på passende vis.
- **Opfordre til et årligt EØSU-topmøde for tænketanke.**
- **Systematisk gennemføre en fremsynsanalyse af vores udtalelser.**
- **Udnytte og fremme det arbejde, der gøres i forbindelse med "Opfordringen til en blå EU-pagt"** som en prioritet for Kommissionens nye prioriteter og et muligt EU borgerinitiativ.

Siden Romtraktaten og oprettelsen af vores udvalg har EØSU's rolle og beføjelser fået større betydning. Med blik på fremtiden og som opfølgning på konferencen om Europas fremtid er vi tættere end nogensinde på et nyt konvent til revision af vores grundlæggende traktater. Jeg ønsker at forberede EØSU på at varetage sin fulde rolle i denne kommende proces.

Som nyvalgt formand for EØSU vil jeg:

- **Iværksætte en grundig analyse** af inddragelsen af EØSU og civilsamfundet i tidligere traktatforhandlinger og undersøge udvalgets mulige rolle i fremtiden ved at **udarbejde en samling af bedste praksis og et konkret forslag til en styrket rolle for EØSU** for at give udvalget en mere fremtrædende rolle og øge dets indflydelse og synlighed, herunder **specifikke anbefalinger til traktatændringer, hvor det er nødvendigt.**

EØSU'S FORMAND OLIVER RÖPKE

Fremme af EU's sociale dagsorden og sikring af bæredygtig konkurrenceevne i det 21. århundrede

Dette formandskab tiltræder på et tidspunkt, der er præget af de sociale, geopolitiske og økonomiske konsekvenser af en mangesidet krise: konsekvenserne af covid-19-pandemien, Ruslands fortsatte militære aggression mod Ukraine og nabolandene, som truer værdierne demokrati og frihed, leveomkostningskrisen og den seneste globale ustabilitet i banksektoren. Samtidig har EU sammen med sine internationale partnere forpligtet sig til en række klimamål, der kræver en hurtig og vedvarende indsats for at undgå et kollektivt svigt, vi ikke har råd til: den dobbelte grønne og digitale omstilling mangler stadig at blive gennemført. De mange kriser risikerer at hæmme EU's modstandsdugtyghed, forværre de sociale og økonomiske uligheder og føre til en voksende populisme og selvcentreret nationalisme.

Den Europæiske Union er mere end nogensinde før nødt til at træffe nogle strategiske beslutninger for at nå målsætningerne i FN's verdensmål for bæredygtig udvikling og EU's grønne pagt med henblik på at styrke den europæiske modstandsdugtyghed og opnå åben strategisk autonomi i en international regelbaseret verden.

Europas fremtid og nærmere bestemt EU's rolle som et projekt for fred, fælles værdier og velfærd for borgerne står på spil. Det organiserede civilsamfund spiller en vigtig rolle med at skabe resultater inden for vores tids vigtigste prioriteter. Styrkelse af EU's modstandsdugtyghed kræver samtidig fremme af EU politikernes sociale, økonomiske og miljømæssige bæredygtighed.

EØSU følger et program med politiske prioriteter, der har til formål at skabe et mere modstandsdugtygt EU ved at fremskynde gennemførelsen af den grønne og den sociale pagt samt verdensmålene med henblik på at håndtere den dobbelte omstilling.

Fremme af EU's sociale dagsorden

De mange kriser, som EU står over for, har kastet lys på behovet for at beskytte borgernes velfærd og fremme den sociale inklusion. Derudover påvirker ændringen af vores samfund som følge af den dobbelte grønne og digitale omstilling den måde, europæerne lever, forbruger og arbejder på.

Her 30 år efter etableringen af det indre marked er EØSU nødt til at koncentrere sin indsats om social og økonomisk opadgående konvergens, hvor ingen lades i stikken. En retfærdig og menneskecentreret tilgang vil sikre sociale rettigheder, garantere anstændige arbejdsmarkedsforhold og bekæmpe fattigdom og social udstødelse. I den forbindelse er EØSU nødt til at støtte gennemførelsen af den grønne og den sociale pagt, verdensmålene og den europæiske søjle for sociale rettigheder.

I lyset af den dobbelte grønne og digitale omstillings store indvirkninger på job og beskæftigelse skal EØSU støtte beskyttelsen af arbejdstagerne og bæredygtige arbejdsvilkår for at sikre social konvergens og lige vilkår blandt alle arbejdstagere. EØSU skal derfor fortsætte sine aktiviteter for at støtte: udbredelsen af kollektive overenskomstforhandlinger, social dialog og inddragelse af arbejdstagerne, herunder demokrati på arbejdspladsen; opadgående konvergens med hensyn til lønninger og arbejdsvilkår i hele Europa; bekæmpelsen af usikre ansættelsesforhold; en større EU indsats for at fjerne den kønsbestemte lønforskel; og beskyttelsen af arbejdspladser og indtægter gennem foranstaltninger, der tager højde for den sociale dimension af leveomkostningskrisen.

For at sikre en retfærdig omstilling er det helt afgørende at sikre udvikling af arbejdstagernes færdigheder og kompetencer for at skabe nye muligheder og tilpasse dem til den digitale tidsalder, navnlig inden for rammerne af det europæiske år for færdigheder. Eftersom den dobbelte omstilling også vil påvirke arbejdsforholdene, er det helt nødvendigt at forbedre beskyttelsen af arbejdstagernes grundlæggende og arbejdsmæssige rettigheder og forvalte teknologiske og andre arbejdspladsrelaterede forandringer med inddragelse af arbejdsmarkedets parter.

Beskyttelse af arbejdstagerne omfatter også beskyttelse af de mere sårbare arbejdstagere, som oplever sociale uligheder. Det skal forblive en prioritet at bekæmpe enhver form for forskelsbehandling på arbejdsmarkedet for at sikre ligebehandling og lige muligheder. Der bør lægges særlig vægt på at udvikle strukturelle foranstaltninger til at sikre ligestilling mellem kønnene på arbejdspladsen.

Som følge af de mange kriser er alle påvirket af inflation og stigende energipriser, navnlig sårbare borgere, landbruget og landområderne. Fattigdomsniveauet og hjemløsheden er stigende. I den forbindelse skal EØSU arbejde på at sikre ren energi til overkommelige priser for alle med lige adgang til energi som en grundlæggende rettighed. Foranstaltninger til bekæmpelse af energifattigdom og styrkelse af forbrugerne i forbindelse med energiomstillingen skal være et centralt element i EØSU's politiske prioriteter på energiområdet. EØSU skal se på spørgsmålet om hjemløshed og støtte bæredygtige og inklusive boligpolitikker.

Endelig har forandringerne som følge af de seneste års kriser lagt et øget pres på borgerne, som undertiden påvirker deres mentale helbred. EØSU skal støtte en samlet tilgang til at håndtere de stigende mentale sundhedsproblemer i EU og foreslå konkrete foranstaltninger til at forbedre situationen.

Sikring af bæredygtig konkurrenceevne i det 21. århundrede

EU's økonomi har fokus på at tackle inflationen og beskytte den finansielle stabilitet og samtidig sikre den økonomiske vækst og den sociale samhørighed. Målet om klimaneutralitet i 2050 tvinger EU's industri til hurtigt at tilpasse sig nulemissionsteknologier og øger efterspørgslen efter kritiske råstoffer. På samme måde fører digitaliseringen til nye teknologier, der kan ændre vores måde at arbejde på. Denne udvikling har sammen med en løbende regionalisering af handelen indvirkning på konkurrenceevnen for EU's industri og det indre marked.

Der er behov for en langsigtet strategi for at beskytte den europæiske model for økonomisk vækst baseret på bæredygtig konkurrenceevne, åben strategisk autonomi og fair konkurrence. Det indre marked vil være et centralt element i disse bestræbelser. Det indre marked er efter 30 år stadig ikke fuldendt. EØSU vil opfordre til at der gøres en yderligere indsats for at sikre EU-virksomheder af alle størrelser (herunder SMV'er) et gunstigt miljø til at innovere, investere og vækste. EØSU vil støtte et robust indre marked som en kilde til velstand for EU's virksomheder og velfærd for EU's borgere. Vi er ligeledes nødt til at sørge for, at vores industri er klar til den dobbelte digitale og grønne omstilling for at nå målet om et klimaneutralt kontinent inden 2050. Den seneste geopolitiske udvikling som følge af Ruslands fortsatte aggressionskrig mod Ukraine har tydeligt vist, at vi er nødt til at mindske vores strategiske afhængighed, navnlig af kritiske råstoffer, energi og fødevarer, og samtidig forblive konkurrencedygtige på globalt plan. EØSU er overbevist om, at en robust industripolitik i EU skal bygge på rene teknologier og cirkulære løsninger, en menneskecentreret og inklusiv tilgang til digitalisering samt en bæredygtig tilgang til energisikkerhed og åben strategisk autonomi inden for international handel.

Endelig er en gennemgang af rammen for økonomisk styring afgørende for at skabe en mere modstandsdygtig og bæredygtig økonomi i EU. En enklere, mere gennemsigtig og effektiv ramme med større nationalt ejerskab og bedre håndhævelse vil bidrage til at opbygge fremtidens grønne, digitale og modstandsdygtige økonomi, fremme inklusiv vækst og samtidig sikre de offentlige financers holdbarhed i alle medlemsstater. Det vil sammen med en styrket bank- og kapitalmarkedsunion bidrage til større finansiell stabilitet i euroområdet. EØSU vil fortsat bidrage til det europæiske semester samt støtte fuldførelsen af kapitalmarkedsunionen og bankunionen som vigtige milepæle til at sikre en bæredygtig og inklusiv genopretning.

EØSU er overbevist om, at EU vil forblive en kilde til velstand. Udvalget vil give input til, hvordan disse udfordringer kan håndteres og vil samtidig slå til lyd for social dialog, retfærdige lønninger og kollektive overenskomstssystemer som vigtige elementer i den europæiske søjle for sociale rettigheder og den europæiske sociale model.

UDVALGTE POLITISKE PRIORITETER BASERET PÅ INPUT FRA SEKRETARIATET

Fremskyndelse af gennemførelsen af verdensmålene for bæredygtig udvikling

De mange og indbyrdes forbundne globale kriser, vi i øjeblikket står over for, gør det betydeligt vanskeligere at opnå verdensmålene inden 2030. Ikke desto mindre er verdensmålene for bæredygtig udvikling fortsat vores fyrtårn og vores kompas som den eneste universelle vision for fred, samfundsøkonomisk velstand og miljømæssig bæredygtighed. Manglende gennemførelse af verdensmålenes principper om social inklusion, ren energi, universel adgang til offentlige tjenester og ansvarligt forbrug og ansvarlig produktion vil føre til yderligere kriser og geopolitisk rivalisering.

EØSU spiller en vigtig rolle med at fremme gennemførelsen af verdensmålene, som det demonstreres med det nylige bidrag til EU's frivillige revision, som vil blive præsenteret på det politiske forum på højt plan i New York i sommeren 2023.

En række specifikke spørgsmål fortjener særlig opmærksomhed fra EØSU's side: behovet for en samlet EU-strategi for verdensmålene for at sikre sammenhæng i politikkerne; behovet for en mere struktureret inddragelse af civilsamfundet i processen, hvor EØSU i den forbindelse kunne udgøre et rum, hvor civilsamfundet kan gå i dialog med beslutningstagerne; og fokuset på den sociale dimension af bæredygtighed, eftersom forandringerne kun vil blive vellykkede, hvis de bygger på bred støtte, retfærdig omstilling og aktiv deltagelse af alle samfundets parter.

Unge engagement i klima og bæredygtighed

Det generationsmæssige aspekt af klimapolitikkerne og politikkerne for bæredygtig udvikling og gennemførelsesmekanismerne herfor må komme til udtryk i en stærk, meningsfuld inddragelse af de unge på alle stadier af EU's beslutningsprocesser, lige fra udarbejdelsen af lovforslag og initiativer til gennemførelse, overvågning og opfølgning. Gennemførelsen af verdensmålene ved hjælp af den europæiske grønne pagt kræver en ny tilgang til en mere inkluderende deltagelsesbaseret styringsmodel, hvor processen for inddragelse er centreret om de unge og omfatter langt mere end ad hoc-møder og høringsopfordringer.

EØSU vil fortsætte sine bestræbelser på at inddrage de unge i sit arbejde og opfordre de øvrige institutioner til at inddrage de unge på en mere struktureret og meningsfuld måde. EØSU vil navnlig: fortsat arrangere rundbordsdiskussioner for unge om klima og bæredygtighed og medtage en ungdomsdelegeret i EØSU's delegation til UNFCCC's klimakonferencemøder; benytte EU's ungdomstest til at udvikle en konsekvent tilgang til unges engagement i EØSU og undersøge andre vidtrækkende idéer til inddragelse af unge og dermed sikre, at EØSU's resolution "Det europæiske ungdomsårs varige aftryk: integration af ungdomsaspektet i andre politikområder og styrkelse af de unges rettigheder og muligheder" giver resultater.

Cirkulær økonomi

Den europæiske interessentplatform for cirkulær økonomi (ECESP) er et vellykket eksempel på, hvordan man kan fremme den cirkulære økonomi både i og uden for Europa. ECESP hjælper virksomheder, civilsamfundsorganisationer og offentlige myndigheder med at fremskynde omstillingen til en cirkulær økonomi i hele Europa ved at fremme dialog, deling af viden og ekspertise og udveksling af god praksis via et website.

EØSU vil bygge videre på succesen med ECESP's vigtigste outreachaktiviteter såsom EU's drøftelser om cirkulær økonomi for udvekslinger på højt plan vedrørende aktuelle emner inden for cirkulær økonomi og den årlige konference. Hensynet til den cirkulære økonomi skal også integreres i andre politikområder, herunder f.eks. bæredygtige fødevarsystemer og udvikling af landdistrikterne.

En grøn omstilling for den europæiske industri

Målet om at reducere EU's drivhusgasemissioner med 55 % inden 2030 er udfordrende og kræver en klar køreplan for en retfærdig omstilling over de kommende årtier. Alle industrisektorer skal gennemgå gennemgribende forandringer. En afgørende forudsætning for en vellykket energi- og klimaomstilling er, at EU-borgerne tager den til sig, og der bør derfor sikres adgang til job af høj kvalitet og til produkter til en overkommelig pris.

EU's blå pagt tilføjer en ny dimension til køreplanen for den grønne pagt, som Kommissionen har foreslået. EØSU vil opfordre EU-institutionerne til at vedtage en ny omfattende EU-politik for vand, og udvalget skal overvåge gennemførelsen heraf gennem hele den næste Kommissions embedsperiode.

Der skal lægges særlig vægt på en række specifikke spørgsmål, navnlig: behovet for en europæisk blå pagt. EØSU vil fortsat sikre den overordnede koordinering af opfølgningen af dette tværgående tema; behovet for at støtte grønnere industrier, navnlig de ressourceintensive industrier, samt udbredelsen af sektoren for rene teknologier, herunder vandeffektive teknologier; samt behovet for at deltage i EU's politiske drøftelser om de sociale aspekter af energi- og klimaomstillingen og udnytte EØSU's ekspertise til at kortlægge udfordringerne og foreslå løsninger, der sikrer EU borgerne en retfærdig ordning med hensyn til beskæftigelse og produkter, energi og tjenesteydelser til en overkommelig pris for alle.

En omfattende indsats for digitalisering af den europæiske industri

Digitalisering åbner nye muligheder for EU's industri og for tjenesteydelser generelt og skaber nye former for udfordringer, såsom udformningen af støtteinstrumenter til at sikre, at EU's industrisektorer, store som små, har lige vilkår i forbindelse med erhvervelsen af disse nye teknologier. Den indebærer også et stærkt fokus på fremtiden for industrielle job – ikke for at undgå, men snarere for at styre de forandringer, som denne proces medfører i EU's industri og samfund, og for at fremme den retfærdige omstilling og en menneskeorienteret tilgang til forandringerne.

EØSU vil: støtte udviklingen i overensstemmelse med de europæiske standarder for nye teknologiske sektorer, såsom metaverset, og rette fokus mod virkningerne af kunstig intelligens i de forskellige industrisektorer; fortsætte sit engagement inden for centrale og banebrydende teknologier, f.eks. robotteknologi og droner; søge inddragelse i sideløbende aktiviteter, der støtter EU's overordnede industrielle konkurrenceevne, herunder deltagelse i industrielle alliancer for digitalisering på basis af modellen for deltagelse i den europæiske råstofalliance (ERMA); samt støtte en mere struktureret inddragelse af civilsamfundet i processen, da omstillingen kun vil lykkes, hvis den bygger på bred opbakning, retfærdig omstilling og aktiv deltagelse af alle dele af samfundet.

Styrkelse af den globale konkurrenceevne og den åbne strategiske autonomi for EU's industri

Sikring af den overordnede konkurrenceevne for EU's industri har i mange år været et centralt mål i Kommissionens industripolitik. Ud over den interne dimension har mange aspekter, som er relateret til den ydre dimension, klart stærke virkninger på EU-industriens konkurrenceevne. Behovet for åben strategisk autonomi er blevet tydeligere. Det er også nødvendigt at se på, hvordan offentlige midler og statsstøtte kan anvendes til at støtte industrien på en ikke-fordrejdende måde, samt på kriterierne for anvendelsen og tildelingen af sådanne midler. Med henblik herpå vil EØSU rette fokus mod strategiske værdikæder.

EØSU vil: arbejde på en omfattende EU-strategi for kritiske råstoffer og søge inddragelse i ERMA; støtte en øget åben autonomi for strategiske sektorer såsom forsvar, rumfart og mikrochips; bidrage til en nytænkning af den måde, virksomheder beskytter sig mod brud på persondatasikkerheden, cyberangreb og digital spionage.

Reformer til at sikre en modstandsdygtig økonomi i EU

Den aktuelle økonomiske situation skaber vanskeligheder for gennemførelsen af en økonomisk politik, der både skal mindske inflationen og sikre økonomisk vækst, beskæftigelse og bæredygtige offentlige finanser på mellemlang til lang sigt. EØSU vil fremsætte anbefalinger til at hjælpe beslutningstagerne med at udvikle politikker, der kan sikre en bæredygtig og inklusiv genopretning og opbygge en modstandsdygtig EU-økonomi, samtidig med at den grønne og den digitale omstilling gennemføres.

EØSU vil fortsat komme med halvårslige anbefalinger vedrørende Kommissionens henstilling om den økonomiske politik i euroområdet og den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst for at give rettidigt og aktuelt politisk input til processen for økonomipolitisk samordning inden for rammerne af det europæiske semester.

EØSU vil også komme med yderligere anbefalinger vedrørende gennemgangen af rammen for økonomisk styring i EU, da der er behov for en stærk samordning af budget- og strukturpolitikken og en effektiv økonomisk og finanspolitisk overvågning.

Udvalget vil ligeledes fremsætte forslag til en reform af hørings- og samordningsprocedurerne inden for rammerne af det europæiske semester for at gøre processerne enklere og mere demokratiske og gennemsigtige. EØSU vil gennem sin særlige gruppe om det europæiske semester fortsætte sine bestræbelser på at afholde brede høringer af det organiserede civilsamfund i EU for at overvåge gennemførelsen af de nationale planer under genopretnings- og resiliensfaciliteten og sikre inddragelse af civilsamfundet på både europæisk og nationalt plan.

Fuldførelse af kapitalmarkedsunionen og bankunionen

EU's finansielle markeder skal være integrerede og stabile for at kunne understøtte den europæiske genopretning og få EU tilbage på sporet hen imod omstillingen til en klimaneutral og stadig mere digital økonomi kendetegnet ved en bæredygtig og inklusiv økonomisk vækst. Det bliver afgørende for genopretningen, at de europæiske finansielle markeder evner at sikre tilstrækkelig likviditet og bedre risikodeling. Det er bydende nødvendigt at tage afgørende skridt til at udvikle en effektiv og integreret kapitalmarkedsunion og en fuldt udbygget bankunion, der omfatter alle medlemsstater og er orienteret imod yderligere harmonisering og fjernelse af grænseoverskridende hindringer, samtidig med at den sikrer forsvarlig regulering og overvågning. Europa-Kommissionen forventes at gå videre med at gennemføre handlingsplanen for kapitalmarkedsunionen, og derudover vil revisionen af den gældende ramme for banktilsyn, insolvens og afvikling samt indskudsgarantiordninger også få væsentlig betydning.

I næste halvdel af mandatperioden vil EØSU: arbejde med centrale politikområder såsom bankkrisestyring og en indskudsforsikringsordning, bidrage til debatten om bæredygtig finansiering, afholde offentlige høringer om disse vigtige emner, sigte mod at øge EØSU-ordførernes deltagelse i Europa-Parlamentets ECON-udvalgsmøder og -høringer, udvikle et tættere samarbejde med den faste repræsentation ved EU i de lande, der varetager rådsformandskabet, for at fremme en mere aktiv deltagelse af EØSU's medlemmer i vigtige arrangementer såsom EUROFI-seminaret på højt plan og det afsluttende forum.

En flerårig finansiell ramme egnet til at håndtere fremtidens udfordringer og med en stærk samhørighedspolitik

EØSU har gentagne gange opfordret til at udforme den flerårige finansielle ramme (FFR) med henblik på øget beskæftigelse, vækst og konkurrenceevne, og har opfordret til et stærkt EU-budget med tilstrækkelige finansielle midler til at nå Unionens mål. EØSU vil fortsætte med at drøfte, hvordan EU budgettet i højere grad kan finansieres via egentlige egne indtægter.

Samhørighedspolitikken er nødt til at spille en vigtig og central rolle, når det gælder om at sikre en afbalanceret genopretning hen imod bæredygtig vækst, fremme konvergens, bekæmpe social udstødelse og sikre, at ingen lades i stikken. EØSU vil fortsat insistere på, at samhørighed bør bidrage til at fremme de vedtagne politikker vedrørende digitalisering af og adgang til tjenester samt vedrørende genindustrialisering, SMV'er og bredbåndstjenester i regionerne.

EØSU vil: udarbejde en udtalelse om midtvejs gennemgangen af den flerårige finansielle ramme, på Kommissionens anmodning fremsætte forslag til Kommissionen om nye egne indtægter til EU budgettet, udarbejde en udtalelse om samhørighedspolitikens fremtid efter 2027, fortsætte med at fremsætte forslag til en samhørighedspolitik, der tager hånd om EU-borgernes reelle behov og opfylder de langsigtede mål om konvergens mellem EU's regioner, samt udarbejde en udtalelse om tyndt befolkede områder, EU's øer og bjergområder for at understrege, at alle regioner i EU har behov for en afbalanceret vækst og udvikling.

Økonomisk og social genopretning efter pandemiens konsekvenser og Ruslands angrebskrig mod Ukraine samt de deraf følgende stigende energipriser og leveomkostninger

EØSU har konsekvent slået til lyd for opadgående konvergens og en mere effektiv socialpolitik på både EU-plan og i medlemsstaterne. Gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder (EPSR) bekræfter den fælles opbakning til den europæiske sociale model.

I den igangværende grønne og digitale omstilling er vi fortsat nødt til at fokusere på vigtige spørgsmål såsom nye former for arbejde, beskyttelsen af kollektive rettigheder, påvirkningen af arbejdsvilkårene, bekæmpelsen af høj arbejdsløshed, usikre ansættelsesforhold og fattigdom, gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, inklusion og lighed i alle dens aspekter samt færdigheder.

Den seneste udvikling inden for kunstig intelligens kan potentielt ændre behovet for højt kvalificerede arbejdstagere radikalt og forstyrre økonomiske processer og produktionsprocesser.

I næste halvdel af mandatperioden vil EØSU fokusere på: gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, arbejdsvilkår, nye former for arbejde og ændringer i beskæftigelsen blandt unge og kvinder, velfærdssystemer (pleje og lighed i alle dens aspekter, herunder indkomstlighed), virkningerne af kunstig intelligens for arbejdsmarkedet og beskæftigelsen samt integration af ungdomsaspektet i andre politikområder/EU-ungdomstesten.

Grundlæggende rettigheder og retsstatsprincippet

I mange lande er de grundlæggende rettigheder og værdier samt retsstatsprincippet fortsat under angreb i lyset af voksende populistiske bevægelser og tilbagegang for demokratiet.

Kunstig intelligens kan potentielt øge mængden af målrettet desinformation massivt, erstatte højt kvalificerede menneskelige arbejdstagere inden for en lang række funktioner og misbruges til tvang og kontrol.

EØSU vil udtrykkeligt støtte gennemførelsen af Kommissionens pakke om forsvar af demokratiet og vil i udbredelsen af kunstig intelligens have fokus på de grundlæggende rettigheder.

Migration

Konflikter, klimaændringer og økonomisk ulighed vil også fremover føre til migration. EØSU vil sigte efter en migrationsstyring, der er i overensstemmelse med forpligtelserne i henhold til EU-retten og folkeretten, og som tager højde for EU's demografiske udvikling og økonomiske behov.

Et sikkert og stabilt naboskab

Ruslands angrebskrig mod Ukraine er ikke blot en trussel mod de værdier, Den Europæiske Union bygger på, men er også det ultimative bevis på, at den regelbaserede verdensorden er truet, og at vi er gået ind i en mere ustabil geopolitisk fase, som vi må stå igennem sammen.

Vi bør fortsat prioritere vores umiddelbare naboer højt. Det Østlige Partnerskab har de seneste år været under stærkt pres, først med Belarus' beslutning om at træde ud af partnerskabet og dernæst som følge af Ruslands angrebskrig mod Ukraine. Mens Belarus stadig fastholdes i et jerngreb af den undertrykker, som har kvalt landets demokrati, kæmper Ukraine for sin frihed, og Moldova fortsætter sin kurs mod Europa på trods af et uophørligt pres fra russisk side.

I næste halvdel af mandatperioden vil EØSU bestrebe sig på at styrke og fremme det arbejde, der gøres via civilsamfundsplatformene EU/Ukraine, EU/Moldova og EU/Georgien, som blev oprettet ved associeringsaftalerne med de pågældende lande. Platformenes regelmæssige arbejde og møder er afgørende for at hjælpe disse lande på vej mod at blive integreret i Europa. Der vil også blive holdt løbende kontakt med civilsamfundet i Armenien gennem civilsamfundsplatformen rettet mod dette land.

EØSU vil fortsat støtte det uafhængige civilsamfund i og uden for Belarus, som er under enormt pres fra regimet. Vi vil også følge udviklingen i civilsamfundet i Aserbajdsjan og insistere på en egentlig civil og social dialog.

Landene på Vestbalkan har i mange år ventet på at blive medlemmer. Deres civilsamfund samarbejder løbende med EØSU og opfordrer til fortsatte forbedringer i deres tilpasning til EU-retten og til EU's værdier, så de i sidste ende kan høste frugten af deres anstrengelser og blive indlemmet i den europæiske familie, hvilket også vil være til gavn for fred og stabilitet i området.

Vi skal fortsætte dialogen med middelhavslandene, hvoraf mange befinder sig i en vanskelig politisk situation og samtidig står over for enorme samfundsmæssige og økonomiske udfordringer. På EØSU's Euro-Middelhavs-topmøde vil udvalget fortsat fremme en meningsfuld social dialog i regionen og fokusere på fælles prioriteter såsom tilpasning til klimændringerne, energiforsyningsikkerhed og en effektiv styring af migrationsstrømme.

Samarbejde med partnere om lige og retfærdige samfund med respekt for menneskerettighederne

I dag oplever vi voksende ulighed i verden. Covid-19-pandemien har forværret situationen ved at tilintetgøre flere års fremskridt, og Ruslands angrebskrig mod Ukraine har trukket opmærksomheden væk fra andre kritiske problemer. Det internationale samfund er nødt til at genoptage arbejdet med at mindske ulighed og bekræfte sin tilslutning til en multilateral regelbaseret orden og universelle menneskerettigheder. Det er oplagt at gøre dette i 2023, hvor vi markerer 75-årsdagen for verdenserklæringen om menneskerettighederne fra 1948. I 2023 skal der desuden foretages en midtvejsevaluering af verdensmålene for bæredygtig udvikling.

EØSU vil bidrage til denne indsats ved at: samarbejde med civilsamfundet i AVS-landene og de latinamerikanske lande om at fremme centrale forpligtelser vedrørende verdensmålene for bæredygtig udvikling og FN's menneskerettighedserklæring, herunder grundlæggende arbejdstagerrettigheder og lige rettigheder uanset køn, overvåge, hvordan gennemførelsen af projekterne som led i EU's Global Gateway-initiativ bidrager til at nå disse mål, og vække til refleksion gennem målrettede udtalelser og aktiviteter om styrkelse af EU's klimadiplomati, om bekæmpelse af desinformation og udenlandsk indblanding og om det bidrag, som civilsamfundet kan yde til at styrke multilateralismen og internationale kerneprincipper for en regelbaseret orden i en verden i hastig forandring.

Fremme af bæredygtig handel til gavn for alle

At overvåge civilsamfundets forhandling, gennemførelse og håndhævelse af handelsaftaler er afgørende for at opretholde EU's konkurrenceevne og styrke modstanddygtigheden i krisetider.

EØSU vil: fortsat yde administrativ og politisk støtte til de interne rådgivende grupper, der er nedsat ved EU's handelsaftaler, sikre, at eventuelle mangler vedrørende miljø- og arbejdstagerrettigheder håndteres effektivt i EU og i partnerlandene, samt fremme bæredygtighed inden for handel på EU plan og i Verdenshandelsorganisationen gennem afholdelse af det 2. civilsamfundsforum om handel og bæredygtig udvikling.

Undersøgelser og politikevalueringer: hvordan EØSU's rådgivende arbejde kan gøres mere evidensbaseret

Der er i forsøget på at beskrive den dramatiske situation og de begivenheder, der i høj grad forstyrrer og påvirker vores samfund, blevet opfundet nye ord såsom "permakrise" og "polykrise".

Dette har understreget, hvor sårbart og dårligt forberedt EU er over for udfordringerne i en verden i permanent krise, og det tvinger os til at handle og reagere. Reaktionen må dog ikke blot være et forsøg på løbende at holde os ajour og afbøde kriser med kortsigtede tiltag, når en krise allerede har ramt os. EU er nødt til at foregribe kriserne, inden de indtræffer, og så vidt muligt forsøge at undgå dem. I den henseende er vi nødt til at udforske, foregribe og endda forsøge at forme fremtiden.

EØSU er takket være den viden, som dets medlemmer og netværk besidder, fuldt ud i stand til at bidrage til denne EU-proces og gøre EU's fremsynethed til en mere effektiv og deltagelsesbaseret proces.

Med dette for øje er det nødvendigt, at EØSU i højere grad kan påvirke og bidrage til EU's fremsynsaktiviteter, navnlig gennem en videreudvikling af sin rolle i EU's dagsorden for strategisk fremsynethed og mere specifikt ved udarbejdelsen af den årlige strategiske fremsynsrapport, der tjener som input til talen om Den Europæiske Unions tilstand (SOTEU). Ved at agere katalysator for interessenterens synspunkter og ved at indsamle og formidle disse synspunkter, herunder fra civilsamfundsorganisationer, tænketanke og eksperter, vil EØSU således udfylde sin rolle som civilsamfundets repræsentant og garantere, at EU's fremsynethed også i praksis er deltagelsesbaseret.

EØSU vil videreudvikle sit samarbejde med de øvrige EU-institutioner, både via bilaterale forbindelser og inden for det interinstitutionelle ESPAS-netværk.

For at udnytte sit potentiale fuldt ud vil EØSU fortsat gøre både sine medlemmer og medarbejdere mere bevidste om, hvor vigtigt det er at følge en fremsynsbaseret tilgang i vores arbejde, samt styrke deres kapacitet gennem regelmæssig uddannelse, afholdelse af seminarer og konferencer og deltagelse i eksterne fremsynsarrangementer.

EU's lovgivning og politikudformning skal være evidensbaseret, så vi bedre kan gøre status over og tage højde for, hvad der har virket, og hvad der ikke har virket, hvad der skal ændres og forbedres, og hvad vores samfund, vores borgere og Europa virkelig har brug for til at imødegå de enorme udfordringer, som de står over for.

Det årlige studieprogram udgør således et voksende evidensgrundlag for vores lovgivningsarbejde, da det i stigende grad anvendes af EØSU's tjenestegrene til at understøtte eller gennemføre politiske prioriteter, hovedsagelig ved at sætte eksterne eksperter til at undersøge aktuelle emner af interesse for det organiserede civilsamfund.

Et mål for studieprogrammet på mellemlang sigt vil være at foretage mere fremadrettede og deltagelsesbaserede vurderinger, der sidenhen kan tages op igen, med henblik på at opbygge og udvide fremsynskapaciteten.

EØSU vil videreudvikle sit bidrag til dagsordenen for bedre regulering ved at tilføre merværdien af civilsamfundets perspektiv i vurderingsfasen af EU's politiske lovgivningsproces ved hjælp af efterfølgende evalueringer og ved at gøre EØSU's rådgivende arbejde mere evidensbaseret.

Styrkelse af konkurrenceevnen i europæisk industri og støtte til en hurtig omstilling til klimaneutralitet

Den europæiske industris konkurrenceevne vil fortsat være et vigtigt tema i de kommende år. Nye initiativer til støtte for nationale industrier i flere dele af verden har i EU givet anledning til stor bekymring. EU skal svare igen, men samtidig beskytte det indre markedes integritet. I dag kan man imidlertid ikke se på industriens konkurrenceevne uden også at tage dens grønne aspekt i betragtning. Derfor er EU's mål ikke længere blot at bevare et konkurrencedygtigt industrigrundlag, men også at finansiere omstillingen til en bæredygtig industri, opnå kulstofneutralitet senest i 2050, dekarbonisere sin industri og sikre adgang til fossilfri energi til en overkommelig pris.

Derudover er det også afgørende, at der i denne ligning tages hensyn til arbejdstagernes interesser. Omstillingen til en lavemissionsøkonomi vil sandsynligvis få betydelige konsekvenser for beskæftigelsen og beskæftigelsesmulighederne, navnlig i industrier, der er stærkt afhængige af fossile brændstoffer. Den kan dog samtidig ses som en mulighed for at skabe arbejdspladser i nye industrielle økosystemer og sætte fokus på specifikke kompetencer, der skal opbygges i medlemsstaterne og på regionalt plan.

EØSU vil fortsætte sit arbejde med industriplanen for den grønne pagt. Udvalget vil komme med et fyldestgørende svar på de forskellige aspekter af dette kommissionsinitiativ, som kalder på politisk opmærksomhed og handling. Der skal i samarbejde med Kommissionen, de skiftende rådsformandskaber og andre institutioner sikres en tilstrækkelig opfølgning.

EØSU vil også skulle imødekomme den stigende efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft og kvalificeret personale i de offentlige forvaltninger, som har til opgave at vurdere de forskellige industriprojekter.

Der vil også blive lagt vægt på at gennemføre EU's politikker og strategier og i den forbindelse udvikle bedre værktøjer til at måle disses indvirkning på økonomien og på samfundet.

Støtte til alle former for iværksætteri: SMV'er og socialøkonomiske virksomheder

Iværksætteri af enhver form og inden for alle erhvervssektorer (herunder turisme, industri, platformsøkonomi og den sociale økonomi) har afgørende betydning for at sikre økonomisk vækst, innovation, beskæftigelse og social inklusion. Det er vigtigt at støtte SMV'ernes grønne og digitale omstilling og identificere de hindringer, de stadig står over for, når de får adgang til det indre marked.

SMV'erne vil også spille en væsentlig rolle i industriplanen for den grønne pagt, da de udgør langt størstedelen af virksomhederne i EU og har potentialet til at fremme innovation og bæredygtighed.

EØSU spiller fortsat en vigtig rolle på interinstitutionelt plan, når det gælder om at fremme socialt iværksætteri og den sociale økonomi samt overvåge, hvordan udviklingen i denne sektor påvirker de traditionelle SMV'er. Siden vedtagelsen af handlingsplanen for den sociale økonomi er de socialøkonomiske virksomheder blevet endnu mere relevante for opnåelsen af en modstandsdygtig økonomi og en retfærdig omstilling.

EØSU vil: i forbindelse med den bæredygtige omstilling af SMV'er indsamle og videreformidle bedste praksis, undersøge SMV'ernes rolle og støtten til dem i industriplanen for den grønne pagt, styrke SMV'ernes økonomiske modstandsdygtighed og bidrage til den kommende hjælpepakke for SMV'er (direktivet om forsinket betaling), støtte gennemførelsen af handlingsplanen for den sociale økonomi ved at arbejde tæt sammen med de skiftende rådsformandskaber samt bidrage til Kommissionens forslag til Rådets henstilling om udvikling af socialøkonomiske rammebetingelser.

Styrkelse af forbrugernes stilling i forbindelse med den grønne og den digitale omstilling

Hver enkelt europæer er nødt til at bidrage, hvis vi skal indfri målene i den grønne pagt. Flere og flere forbrugere bliver bevidste om, at de kan gøre en forskel ved at ændre deres forbrugsmønstre. Forbrugere vil gerne bidrage til den grønne omstilling, men støder på hindringer undervejs.

EU er nødt til at styrke forbrugerrettighederne og bidrage til en cirkulær, ren og grøn EU-økonomi. Forbrugere skal sættes i stand til at træffe informerede købsbeslutninger, så de kan gøre deres til at opnå et mere bæredygtigt forbrug.

EØSU vil fortsætte med at udbygge sit frugtbare samarbejde med Kommissionen og Europa Parlamentet om forbrugerspørgsmål. Afholdelsen af den årlige forbrugerdag er fortsat en vigtig prioritet. Dette flagskibsarrangement giver hvert år forbrugere mulighed for at komme til orde og drøfte aktuelle emner.

EØSU vil også deltage i opfølgningen på udtalelserne om en blå pagt og vil overveje at indarbejde dette emne i rammen for bæredygtigt forbrug.

Efter energikrisen: opnåelse af bæredygtig, retfærdig og strategisk energisikkerhed

De energikriser, der begyndte i 2021, og som blev forværret af den russiske angrebskrig mod Ukraine i 2022, krævede en hurtig energipolitisk reaktion på EU-plan og i medlemsstaterne. I det forgangne år er der blevet vedtaget ny lovgivning vedrørende gaslagring, fremme af vedvarende energikilder, elpriser, alternative energikilder til energiforsyning, nye energiinfrastrukturer og ekstraordinære beskatningstiltag.

En række specifikke politikker med tilknytning til den aktuelle krise fortjener fortsat opmærksomhed, idet der bør lægges vægt på civilsamfundsorganisationernes vigtige rolle, når det handler om at fremme sociale, arbejdsmæssige og civile interesser, en retfærdig behandling af økonomiske aktører samt fastholdelse af det fælles mål om en grøn og socialt retfærdig omstilling. Det drejer sig om politikker, der har til formål at: bekæmpe energifattigdom, opkvalificere og omskole arbejdsstyrken, indføre nye former for energiproduktion og -forbrug, navnlig gennem lokale energifællesskaber, samt reformere elmarkederne på en måde, hvor de økonomisk lige vilkår på EU's indre marked bevares.

Boligpolitikens bidrag til økonomisk, social og territorial samhørighed

Forskellige aktører påpeger i stigende grad, at boligsektoren er en vigtig drivkraft i enhver politik, der er rettet mod at sikre social samhørighed og fælles velfærd. For at opnå reelle fremskridt på en række områder vil det være afgørende betydning at tage medlemsstaternes boligpolitikker op til behandling.

Det nye EØSU-formandskab vil tage fat på følgende prioriteter: at sikre prisoverkommelighed for at bekæmpe inflationen, effektiv isolation for at øge energieffektiviteten, adgang til boliger for sårbare personer for at opnå større social samhørighed, øget brug af bæredygtige byggematerialer for at bidrage til den grønne omstilling samt en bæredygtig byudvikling for at fremme velorganiseret bytransport, opnå territorial samhørighed og mindske uligheden.

Grønnere transport: hensyn til brugernes, borgernes og civilsamfundsorganisationernes behov

En central del af den grønne omstilling vil bestå i hurtigst muligt at omstille og gøre alle transportmidler grønnere. Også i den sammenhæng er der behov for at videreformidle synspunkterne blandt arbejdstagere inden for transportsektoren samt blandt forbrugere, virksomheder og civilsamfundsorganisationer.

I næste halvdel af mandatperioden vil EØSU fokusere på at udarbejde lovgivningsforslag rettet mod at: nedbringe emissionerne, tilskynde til digitalisering, udvikle alternative transportmidler beregnet til bytrafik, dekarbonisere passager- og godstransporten til lands, til vands og i luften (herunder også erhvervsmæssige transportmidler såsom fiskerfartøjer) samt oprette et fælles europæisk mobilitetsdataområde.

**Det Europæiske Økonomiske
og Sociale Udvalg**

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Ansvarshavende for redaktionen: Kontoret for besøg og publikationer
EESC-2023-35-DA

www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/stand-democracy-speak-europe

© Den Europæiske Union, 2023

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Enhver brug eller reproduction af disse fotos / illustrationer må kun ske, efter at der indhentet direkte tilladelse fra indehaveren/indehaverne af ophavsretten.

Cover: ©Getty Images

Den Europæiske Unions
Publikationskontor

Print:
QE-04-23-432-DA-C
ISBN 978-92-830-6016-1
doi: 10.2864/764643

Online:
QE-04-23-432-DA-N
ISBN 978-92-830-6028-4
doi: 10.2864/013

DA